

Historikeren som helt

Christina Shuttleworth Kraus (red.), *The Limits of Historiography: Genre & Narrative in Ancient Historical Texts*. Leiden: Brill 1999. US\$ 109.

Det er sjældent, verdenslitteraturhistorien taler om verdenslitteraturen. Det et lidt ligesom når amerikanske sportsforbund kalder amerikanske pokalfinaler for verdensmesterskaber. "Verden", det er vores "omverden", eller rettere: den omverden, vi i en givet tid betragter som relevant ifølge vor egen verdensforståelse. De fleste historiske fag gør sig skyldige i denne subjektivitet, eller, måske snarere, denne fortrængning af områder, vi ikke orker. Og når de *ikke* gør det, men i stedet vil være kulturrelativistiske og gøre det store småt og det inferiøre altafgørende, er der frækt nok ingen, der gider læse det.

I *The Limits of Historiography. Genre & Narrative in Ancient Historical Texts* får vi en specialiseret artikelsamling, hvis focus bevæger sig helt fra Kina, gennem Mesopotamien, Persien og Israel til Grækenland og Rom. En sådan publikation er en sjældenhed i oldtidforskningen. På sin vis er bogen en slags "historieskrivningens historie", og hver eneste artikel vover at træde et skridt tilbage i forhold til sædvanlige, filologiske granskninger af antikke tekster, vover at danne sig et overblik og derpå liste hen og kigge ind bagved bagtæppet. På den måde bliver bogen en tour de force, der fint kan

læses fra begyndelse til slut, også selvom man måske fra starten kun er interesseret i to eller tre af artiklerne. Man lærer med andre ord noget, som bogen bevæger sig vestover fra sin start i kinesisk historiografi og filosofi, man begynder at se sammenhænge og mønstre og bliver en smule euforisk over at blive så meget klogere på *mennesket* bag historien. Eller rettere: menneskene bag historierne.

En af de egenskaber, der gør *The Limits of Historiography* til en læsværdig bog, er fraværet af trættende spekulationer om den enkelte, antikke historikers mulige kilder og hans brug eller misbrug af disse. Vi bliver præsenteret for historikerne i den form, de har; mange af dem var selv pragmatiske i forhold til deres kilder, og her bliver de behandlet med den samme politisk og kildekritisk afslappede – men aldrig naive – pragmatisme. Artiklernes forfattere er skarpe, de er hver især specialister på det område, de behandler, og behøver ikke at albue sig frem og skubbe andre væk. I hver eneste artikel er forfatteren tydeligvis i et habitat uden naturlige fjender, og det gør, at man også som læser føler en ro ved bogen. Sproget er talt, pædagogisk, men samtidig kollegialt.

Særligt relevante for idéhistorikeren er dog nok Mary Jaeger's artikel, *Guiding Metaphor and Narrative Point of View in Livy's Ab Urbe Condita* og John Marincola's *Genre, Convention, and Innovation in Greco-Roman Historiography*. Det er begge artikler, der giver læseren en "aha!- ople-

Anmeldelser

velse" i forhold til den kompleksitet, der er historieskriverens både med- og modspiller, og også i forhold til hele den måde, vi har vænnet os til at få disse emner formidlet på. Derudover er Christina Kraus' egen artikel, *Jugurthine Disorder*, udover at være et elegant jonglør-nummer med latinske begreber, også næsten en detektivhistorie med den ivrige historiker, Sallust, notesbog i hånd, i hælene på den fæle Jugurtha. Endelig er Christopher Pelling's lange og samvittighedsfulde epilog et uhyre velkomponeret og helt igennem passende klimaks for en bog så lang, men også så uventet spændende som denne.

Anne Malling Kjærgaard